

Onderzoek 3

Vraag

Ga op zoek naar achtergrondinformatie over Adriaan Thomsons belevenissen tijdens de Tweede Wereldoorlog. Wat heeft hij gedaan, of wat is hem allemaal overkomen?

Lees de *Brief* die Abraham Thomson schreef. De brief telt vier kantjes.

- Wanneer is de brief geschreven?
- Aan wie is de brief geschreven?
- Waarom? (zie ook 'Extra informatie' hieronder)
- Welke informatie bevat de brief over de periode van de Tweede Wereldoorlog?
- En welke informatie bevat de brief over Nederlands-Indië?
- NB. Al te persoonlijke informatie is verwijderd ter bescherming van de privacy van derden.

Extra informatie

Adriaan Thomson ging in oktober 1946 naar Nederlands-Indië.

Daar werd hij verliefd op Corrie de Jonge.

Natuurlijk schreef Corrie haar ouders over haar nieuwe vlam. Maar zij wilde ook graag dat haar ouders over haar nieuwe liefde ingelicht zouden worden door een wat meer neutrale persoon. Daarom vroeg zij Bram (Abraham Thomson), de broer van Adriaan, om een brief te schrijven aan haar vader.

Optie

Je kunt de *Hulpkaart Stamboom* gebruiken als je wilt zien hoe de familiebanden lopen.

Maak aantekeningen voor je (korte) presentatie (delen van resultaten).

Delen van resultaten

- Vertel kort welke informatie je vond over de Tweede Wereldoorlog van Adriaan Thomson.
- Vertel kort welke informatie je vond over de Tweede Wereldoorlog van zijn broer Abraham Thomson.
- Welke informatie maakte je nieuwsgierig? Wat zou je wel willen weten?

A. Thomson
Fr. van Mierisstr. 68 bov
Amsterdam

Amsterdam, 12 Juli 1947

Zeer geachte Heer De Jonge,

De vraag, die U mijstelt, is een moeilijke, maar een volkomen gerechtvaardigde. Ik wist niet, dat C mij als inlichtingenbron had opgegeven, waarmede deze aangelegenheid naar een derde verwezen wordt, maar waarbij voor mij blijft gelden, dat ik een broertje van de patient ben, en de volkomen objectiviteit - wanneer deze tenminste bestaat - even in het gedrang komt. Ik wil echter gaarne trachten U een beeld van de figuur van mijn broer te geven in een ongesmukte opsomming van zijn leven en loopbaan en zal trachten mij daarbij zoo min mogelijk subjectief uit te drukken.

Staat U mij toe bij het begin van alles te beginnen. A²J² werd geboren 27 Juli 1906 als vijfde kind uit een huwelijk, waarvan de man ambtenaar bij de N.S. was en tevens een agentuur- en Commissiehandel had. Dit huwelijk kan als volkomen gelukkig en geslaagd omschreven worden. Beide ouders leven nog en hebben den leeftijd van resp. 77 en 74 jaar. Het oudste kind, een dochter,

Van "Tommy" valt voor hij de militaire loopbaan aanving, alleen te zeggen, dat hij een kennelijke voorliefde voor de natuur had met reeds jong een groote kennis van vogels en planten, zoodat niets er op wees, dat hij uiteindelijk een militaire loopbaan zou kiezen. Dit deed hij echter en op zijn 21ste verjaardag werd hij als beroepsofficier beëdigd. Op zijn 22ste jaar trouwde hij. Standplaats was Ede. Het kan zijn, dat een bepaald ambt of beroep een stempel op iemand legt, maar ik kan hem alleen maar beschrijven als een typisch officier in houding en gebaar, waarbij reeds spoedig bleek, dat hij een uiterst gunstige beoordeeling had en over behoorlijke organisatie-gaven beschikte. Jaren voor den oorlog verscheen dan ook van hem een handboek voor de luchtbescherming.

In 1935 deed hij toelatingsexamen voor de Hoogere Krijgsschool, waartoe slechts 6 officieren per jaar worden toegelaten en welke 3-jarige studie bijzonder zwaar moet zijn. Hij eindigde deze in 1938 met de uitzonderlijke onderscheiding van onmiddellijk de "gouden zon", het distinctief "geschikt voor generale staf", terwijl de andere vijf deze in zilver verkregen en eerst nog een jaar stage moesten loopen. Dat deze studie tot een dergelijk goed einde werd gebracht onder zulke moeilijke omstandigheden als zijn huiselijk leven, heeft ons alle met eerbied voor hem vervuld.

Hij werd toen Chef Staf Territoriaal Bevelhebber in Groningen, hetwelk hij bleef tot het uitbreken der mobilisatie, waarna hij eerst Souchef Staf en later Chef Staf der 7de Divisie was onder Kol. Janssen (overleden in concentratiekamp Natzweiler), die zeer over zijn prestaties te spreken was. Na de capitulatie was hij eerst werkzaam op afwikkelingsbureau, maar verkreeg Via Dr. Wansink (Secr. Generaal N.S.) spoedig de functie van Inspecteur der ATO, in welke functie hij veel goed werk voor het vaderland kon verrichten en daarnaast veel belangrijk werk voor de illegaliteit kon doen.

Na de afvoering in krijgsgevangenschap liep iets in de illegale organisatie mis, hij werd voor de troep geroepen en bevond zich sinds Maart 1943 in de kazerne in Utrecht onder strengste bewaking en volkomen geïsoleerd. Enkele gewelddadige ontsnappingspogingen met behulp der illegaliteit mislukten en in Juni werd hij als een der zwaarste gevangenen in de Kriegswehr-machtsgefaengnis in Utrecht verder in bewaring genomen. Op 29 Oct. 1943 volgde het doodsvonnis, dat nimmer tot uitvoering is gekomen, omdat het na veel moeite gelukt is te Berlijn de dossiers te laten stelen en gedeeltelijk te isoleeren, waarbij we veel hulp hebben gehad van de Zweedsche legatie, het Internationale Rode Kruis en enkele in Duitschland toen ter tijd donkere figuren. Na het verdwijnen der papieren kon de executie-order niet afkomen en bleef hij dus langs administratieven weg in leven, hoewel men hem wel zoo graag "abgeschossen" had, hetgeen duidelijk tot uiting moge komen uit het feit, dat hij dermate gevaarlijk werd geacht, dat hij de eenige was, op wiens celdeur het dossiernummer niet was aangebracht. Zoo geheim was dat.

Na een zware lijdensgeschiedenis (hij werd Juli 1944 naar Duitschland afgevoerd en was niet in kennis van het feit, dat de dossiers definitief verdwenen waren, zoodat hij ruim anderhalf jaar geleefd heeft met het idee, dat elke avond zijn laatste kon zijn) stond hij circa 10 Mei, tot op het been vermagerd, onder wonden van slagen en hongeroedeem) plotseling voor ons. Zijn oersterke gezondheid hielp hem er echter zeer spoedig overheen en reeds vier weken later ontving hij order naar London te gaan om bij de oprichting der Expeditionaire Macht behulpzaam te zijn. Dit ging daar blijkbaar nogal stuntelig. Hij stond echter op zijn herscholing en kreeg in September 1945 daarvoor toestemming. Hij bestond het op de Senior Officers-Course aldaar als tweede te eindigen achter een Engelsche Lt.Kol., waarop prompt zijn bevordering tot Majoor volgde, hij first in Command van de Nederl. troepen in Glasgow werd, hij de organisatie in Nederl. der 1ste Brigade verkreeg met als oorlogsrang Kolonel en op het oogenblik zijn taak in Indië verricht, welke hij, naar mijn bescheiden meening, prima uitvoert. Waarschijnlijk is hij de jongste actief dienden kolonel in het leger.

Uit gesprekken met officieren, die onder hem gediend hebben, is mij altijd gebleken, dat men hem groote sympathie toedraagt. Natuurlijk is er veel jalouzie, vooral ten departemente, maar benijders van menschen, die iets presteeren, zijn er altijd en de bekende bacil, die jammer genoeg nog in ons land rondwaart, de ambtenaarlijke ranglijst, die door zoo'n carrière in de war wordt gebracht, enz. zijn daarvan oorzaken. Ik meen echter, dat hij alles doet, wat in zijn vermogen ligt, om dat goed te doen, wat hij moet doen.

Het bovenstaande is dus, wat ik een opsomming van zijn loopbaan zou willen noemen. Zijn particuliere omstandigheden zullen U echter het meest interesseeren.

Ik hoop, dat U mijn brief wilt zien in den geest als deze bedoeld is, een eerlijk en persoonlijk antwoord op een eerlijke en open vraag. De materie is voor mij wat moeilijk, want zelf behoor ik tot de categorie vrijgezellen. De verbinding naar Assen is nog niet zoo gemakkelijk; anders ware ik graag naar Assen gekomen om mondeling te zeggen wat thans in dit schrijven staat. Mochten er andere punten zijn, waaromtrent U opheldering mocht willen hebben, vraagt U dan gerust. Ik zal er gaarne op antwoorden. Ik mijnerzijds heb echter goede hoop, dat de moeilijkheid, die er is, opgeheven zal worden.

Steeds gaarne tot Uw dienst teeken ik
~~met vriendelijke groeten en~~
hoogachting
Gaarne Uw

Wommen

Hulpkaart Stamboom

Bij opdracht 3

	Hendrika Mechtelina (Riek) Thomson Geboren: 21-01-1901 te Utrecht. Overleden: 21-09-1975 te Waalre Huwelijk: 12-01-1928 met Aart van Wijk Aart van Wijk Geboren: 21-03-1902 te Utrecht. Overleden: 07-08-1976 te Eindhoven	Leendert van Wijk Geboren: 3-12-1929 Jongen geboren: 10-12-1933
Robert Thomson Geboren: 9-10-1869 te Den Bommel Overleden: 02-12-1952 Elizabet Paulina Allegonda Kool Geboren: 30-7-1873 te Utrecht Overleden: 25-12-1950 Huwelijk: 12-10-1899	Jan Willem Robert (Wim) Thomson Geboren: 17-02-1902 te Utrecht Huwelijk: 24-01-1929 met Dina Jacoba Karssen	Meisje (geboren voor 1940) Meisje (geboren voor 1940) Eliza Paulina Allegonda Thomson (geboren voor 1940) Jongen geboren (geboren na 1945)
	Robert (Rob) Thomson Geboren: 18-06-1903 te Utrecht. Overleden: 06-02-1981 te Dordrecht 1^e Huwelijk: 07-06-1935 met Petronella Jacoba (Cootje) Abbing te Zeist Petronella Jacoba Geboren: 15-10-1909 te Zeist. Overleden: 31-03-1951 Scheiding: 10-02-1950 te Zeist 2^e Huwelijk: 06-09-1958 met Neele Miena Bastiana Slingerland te Rotterdam Neele Miena Bastiana Slingerland Geboren: 04-08-1908 te Rotterdam	Meisje geboren: 10-05-1936 te Utrecht Irene Thomson Geboren: 18-01-1944 te Driebergen-R Overleden: 30-05-1945 te Zwolle (beiden uit 1^e huwelijk: Rob en Cootje)
	Abraham (Bram) Thomson Geboren: 24-10-1904 te Utrecht. Overleden: 28-11-1957 te Amsterdam Huwelijk: 12-09-1950 met Maria Louise Francisca Ellerbeek te Amsterdam Maria Louise Francisca Ellerbeek (zij had kinderen uit een eerder huwelijk met Rekers) Geboren: 15-08-1910 te Groenlo	Bram kreeg (zelf) geen kinderen
	Adriaan Antoon Jacob Johan (Adriaan of Thommy) Thomson Geboren: 27-07-1906 te Utrecht. Overleden: 05-06-1980 te Heiloo 1^e Huwelijk: 25-03-1929 met Hendrika Adriana (Riek) van Bommel Hendrika Adriana van Bommel Geboren: 07-04-1902 te Utrecht 2^e Huwelijk: 18-10-1955 met Cornelie Henriëtte (Corine of Corrie) de Jonge te Amsterdam Cornelie Henriëtte de Jonge Geboren: 03-08-1918 te Assen. Overleden: 04-11-1995 te Castricum	Johanna Maria (May) Thomson Geboren: 12-08-1929 te Bennekom (dochter van Adriaan en Riek) Jongen geboren: 21-02-1956 (zoon van Adriaan en Corine) Else Susanne Thomson (dochter van Adriaan en Corine) Geboren: 02-08-1957 te Amsterdam Jongen geboren: 21-06-1959 (zoon van Adriaan en Corine)
	Elise Paul Allegon (Eli) Thomson Geboren: 15-08-1908 te Utrecht. Overleden: 28-04-1944 te De Bilt Huwelijk: 01-06-1939 met Geertruida Wilhelmina (Truusje) Westland Geertruida Wilhelmina Westland Geboren: 05-09-1914 te Wageningen	Eli kreeg geen kinderen

